

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Nyerteskedés és kiadóhivatal: Szaboda József könyv- és papírkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. — Telefon hívószám 2.</p>	<p>Egyes lap ára 20 fillér. Hirdetési díj előre fizetendő.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőszörban számítottnak. Kéziratok nem adóznak vissza.</p>
---	---	---	--

Pihenünk.

Itt van a diákok és a politikusok öröme: a nyári vakáció. Vajjon ez a szünidő tényleg szükséges-e? Igen, azoknak a részére, akik becsületes munkát végeztek. Minek van szüksége két hónapi vakációra annak a diáknak, aki 10 hónapon keresztül lopta a napot, miután pihenjen az a politikus, az a képviselő, aki csak aludni megy a házába. Erről nem tehetünk. Egy két munkás emberért meg kell lennie a hivatalos vakációnak.

A szorgalmas ember a vakációt is hasznos dologokkal tölti. Nincs ember a világon, ki ha foglalkozni akar, munkát ne találjon. De ehhez ám egy kis jó akarat s munkakedv is kell.

Ugy látszik, a mi államférfiainknál éppen ezek hiányoznak s azért — hogy ne legyek udvariatlan — pihennek a szó szoros értelmében. Miért?

Nem így a Nemzetiségiek. Bámulatos munkát fejtenek ki ezek. Nap-nap után a sajtó egyébről nem értesít, mint hogy itt a románok, ott a szerbek, tótok, horvátok ilyen és ilyen akciózt írtok; szóval, dolgoznak a vezetők s mi a fő, nem öncéltól, nem hiszagsból, hanem a faj érdekében.

Legközelebb a nemzetiségi klub tartott értekezletet, hol különösen a többségben levő román képviselők elhatározták, hogy beszámoló beszédekkel és más népgyűlésekkel megkezdik az akciózt. A Poporul Român írja: a román nép képviselői, úgy amint elhatározták, ki fognak menni a nép közé, hogy beszámoljanak eddig végzett munkájukról, és hogy kikérjék a nép beleegyezését arra, hogy a harcot az eddiginél energikusabb eszközökkel vigyék és végül, hogy meggyőződést szerezzenek arra nézve, hogy bírják-e az egész román nép támogatását a jövőben folytatandó küzdelemhez. Milyen előrelátó,

Ugyes taktika! Csak így lehet eredményeket produkálni!

A román akció mellett új szerb pártalakulást is hallunk. A Szrpszki Glássa a következőket írja: A magyarországi szerb népnek legyen új szerb pártja még pedig új alapon. Az új alapot mi megtaláltuk a demokráciában. (?) Természetesen, az igazi felvilágosodott demokráciában.

A szerbek czélja egyébiránt a régi: az egységes magyar állam meggyengítése, a magyar nemzet szétrepesztése. Erre vallanak az alábbi sorok: A demokrácia nem adja az államhatalomnak azt a jogot, hogy a népet arra kényszerítse, hogy az állami közegek kedvéért saját nyelvét elhanyagolja s azok nyelvét tanulja meg. Hogyan volnánk akkor a népek jogaival, szabadságával s hatalmával, ha így volnánk? De a magyar politikai pártok között nincsen igazi demokráta párt. Vannak azonban magyar hazafiak, akik igazi demokráta. Ilyenek Mocsári Lajos, Jáni és Pikler. Ezek megalkothatják az igazi magyar pártot!

Ime, micsoda jelszavak alatt mozogódnak a szerbek is. Ez egymagában is elég volna, hogy felriassza vezérpolitikusainkat a mély letargiából.

A szászok is akcióba léptek. A horvátokról talán jobb nem is beszélni! Supilóék bámulatos munkát fejtenek ki. A szó szoros értelmében lázitanak. Bizva munkájuk eddigi eredményében, már olyan követeléseket hangoztatnak, hogy hallatára az ember megborad. Új kiegyezést akarnak, mely — ellentétben az 1868. évi egyezményvel, amely autonómiát biztosított Horvátországnak és közös ügyekben is nyelvi és egyéb kiváltságokat a horvátoknak — paritásos államiságot biztosítanak Horvátországnak s a közös ügyeket mai jellegükből kivétkeztetve, olyan közös ügyekké

tenné, mint amilyenek Magyarország és Ausztria között levő közös ügyek.

Ilyen állampelforgató czélok megvalósítása érdekében fejtenek ki lázas munkát a nemzetiségiek, — magyarok pihennek.

Ezért veszítünk minden nap valamit, míg az elleneink nyernek.

Mi vagyunk a legyőzöttek, ők a győztesek...

A művészet népszerűsítése.

Magyar festők művei Csikszeredán.

A magyar kultúrának legszebb virága a művészet. Irodalmunk, zenénk, színészetünk is óriási léptekkel haladt előre az utolsó negyedszázad alatt, de képzőművészetünk határozottan európai nivóra emelkedett s kiállja a versenyt a művelt nyugat akármelyik nemzetének művészetével is. Még szédítőbb lehetne azonban ez a haladás, ha művészetünk közönsége nemcsak a legfelsőbb tízezer arisztokratikus körre szorítkoznék, hanem utat talalna a művelt középosztály szélesebb rétegeibe is. Am a műtermek horribilis ára elriasztja a középosztályt a képvásárlásoktól s a kiállításokon amugy is nehezen hozzáférhető képek beszerzésével járó nehézségek és rengeteg költség arra szorítja a meg oly választékos izlésű műbarátokat is, hogy szobáik falait silány külföldi olajnyomatokkal és más művészietlen reprodukciókkal ékeltetik el.

E visszas állapot más bajokat is idéz elő. Modern fiatal festőművészeink mind nagyobb arányokat ölt művészeti produkciója nem talál piacot és így munkáikat nem értékesíthetnek, nélkülözik azokat az anyagi feltételeket, melyek nélkül a legnagyobb tehetség nem fejlődhetik. Közönség és művészet így egymástól távol élven s minden egymásra utaltságuk mellett sem találhatván meg egymást, nem fejlődhetik kellőképpen a műzés, nem találhat támogatásra a fiatalabb festőnemzedék s nem juthat ocsó de a mellett igazi műtermekhez a közönség.

E hiányokhoz segíteni, a művészetet és a közönséget közelebb hozni egymáshoz, az ocsó de artistikus műtermeknek minél szélesebb néprétegeket meghódítani! — ez a legújabb művészeti vállalkozás a Magyar Művészet Műkereskedés czéja s egyben programja. Művészeti, kulturális, hazafias és egyben szociális program ez, melynek megvalósítása a lehető

legegyszerűbb. Első sorban ki kell szorítani azokat a silány külföldi olajnyomatokat és művészietlen reprodukciókat, melyekért annyi magyar pénz vándorol külföldre s ugyanilyen mérsékelt áron kizárólag magyar festők eredeti olajfestményeit kell bevinni a közönség közé. A magyar művészet népszerűsítésének, a modern fiatal festőművészek támogatásának a műzés fejlesztésének és a magyar lakás művészeti felkészítésének ez az egyetlen útja.

Örömmel értesülünk arról, hogy legközelebb a Magyar Művészet Műkereskedés városunkban rendezti tárlatát. Amidőn tehát ezen nagyjelentőségű kulturális eseményre t. olvasóink figyelmét már eleve is felhívjuk, egyáltalán rámutatunk azon körülményre, hogy a vállalat legtehetségesebb fiatal festőművészeink legkiválóbb alkotásait állítja ki úgy, hogy közönségünk legmesszebbmenő izlését is kifogja elégeitni.

A tárlat rendezésére városunkba érkeztek a vállalat ügyvezető titkára Schöffner Béla és műtárosa Szücs Elemér festőművészek.

Hisszük, hogy városunk intelligens közönsége megérti a festőművészek nehéz küzdelmét, mit a vidéki publikum közönyével, a fővárosi olajnyomatokat terjesztő cégek konkurenciájával kellett évek óta folytatniok. Megérti a képzőművészet decentralizációjának szükségét, a lelkes agitáció nemes intencióit és minden erejével azon lesz, hogy sikerüljön a művészi célok szolgálatába szegődött intézmény minden fáradozás, kísérlete törekvése, munkája, amit a magyar képzőművészet megismerése, terjesztése érdekében folytat.

Értesítők.

I.

A csiksomlyói róm. kath. főgimnázium 1907—1908 tanévi működéséről szóló értesítőt az igazgatóság közli.

Szlivik Ferenc tanár rövid bevezetés után egy csiksomlyói iskolai drámát közöl, amelyet Szent Reginál Szent Ferenc-rendi szerzetes írt és 1780-ban adott elő tanítványival. A darab már azért is érdekes, mivel magyar tárgyat dolgoz fel, amint maga a darab címe is mutatja. Zapolya János és Bek Imre Magyar Lajos Király Fővezérének az irigy háborúk közepette is ki tettset ártatlanságok és Országországban nem igaz jussón uralkodó Pogány Tuárdus-Vezér ellen tett győzedelmek. A darab tárgya röviden a következő: Lajos király háborút indít Tuárdus ellen, aki Országország

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Ismét Lourdba.

III.

Itt vagyunk a barlang előtt; innen viszik a szegény betegeket a boldogságos szűz Mária által adott csodás víz részére készített fürdőházba. Minden egyes betegnek van valakije, de ha nem volna, kegyelem számban megy, ha egy beteg oda a Betsaida tóba vihet. Az ájtatoskodók közül férfiak és nők, papok és főrangú urak szivesen emelik föl a beteg kocsiának rudját, a bennének mankóját, hogy a kijelölt időben segítsék őket a fürdőházhoz.

Ott mindenki érzi, hogy a beteg legnagyobb testvére az egészségesnek, akin minden kitelhető módon segíteni kell. A krisztusi szeretet és testvériség itt valóban megtalálható a maga egyszerűségében.

A fürdőházak bevannak kerítve ráccsal. Ezen rács körül rendszeren igen sokan vannak és szemlélik a bevitt beteget, hogy csakugyan élő tanuk lehessenek, ha esetleg meggyógyul a csodálatos viaben.

Néha megtörténik ugyanis, hogy akit két-három ember tudott csak beszéltetni a vízbe, az a saját erejével, teljesen meggyógyulva a saját lábán, éppen és egészségesen jön ki onnan. Ekkor aztán megrendítő örömben zúg fel a tömeg lelkesedése, mely az eget éri. A nép lelkesedésénél csak a meggyógyult öröme nagyobb és elragadóbb.

A szentviz helyiségével átellenben a templomtól balra van az orvosok hivatalos irodája, ahová minden egyes beteget elvisznek mikor Lourdesbe jön, hogy megvizsgálhassák és betegségéről kiállíthassák a hivatalos bizonyítványt. Ugyancsak ezen orvosok vizsgálják meg gyógyulás esetén is az illetőt, hogy ők ismét hivatalosan állapítsák meg a beteg teljes meg-

gyógyulását. Lourdesben minden ámitás, szügerálás, vagy család ki van zárva. Mert vagy nem gyógyult meg teljesen a beteg és akkor semmi módon, semmi áron nem állíthatnak ki bizonyítványt, vagy meggyógyult és akkor kénytelen kiadni a saját meggyőződése szerint a hivatalos tanuságtételt, minden egyes és más vallású orvosnak.

Egyébként a lourdesi orvosok bizonyítványát bárhol, bármely orvos megcafolhatná és bizonyosan meg is cafolná, ha lehetséges volna. Különösen ma, mikor a kath. vallás ellene minden lehető módon azt akarják kimutatni, hogy a kath. anyszentegyház nem felel meg többé a modern kultúrának, előkelő műveltségnek, társadalmi és egyéni felfogásnak; mi sem volna jobb ezen emberek részére, mint rámutatni arra, miképpen igyekeznek rászedni a papok esetleg a szerintők lekenyerezett orvosok ilyen módon a szegény emberiséget, de ilyen nem lehetséges.

Már évekkel ezelőtt a híres Lassere Henrik könyvében elbeszél csodák megcafolására felszólították a világ orvosait, sőt egy bizonyos Artur E. nevű előkelő francia 15.000 K. összeget ajánlott fel annak, aki megtud komoly alaposággal cafolni csak egyet is azon csodák közül, amelyeket Lassere Lourdesről írt híres könyveiben historialilag elmondott; de a pályázat hirdetés ez ideig meddő maradt.

Lassere viághírű munkája után sok más csoda ismétlődött Lourdesben és a világban mindenütt, akik a lourdi Szűz Máriaiban erős hittel, bizalommal hisználtak a lourdi vizet, mely különös erőt a Szent Szűz kérésére Isten-től kapta.

A lourdi csodáknál megáll az ember esze. Lourdesben vagy hívóvé lesz az ember, vagy úgy jár, mint teljesen, mint a zsidó főpapok és farizeusok. Krisztus Urunk idejében, akik látták az Údvözítő csodáit, de büös megalkodottságukban megrögzöttek ördögi tagadá-

sukban és mindent konokul tagáltak és félre-nagyuráltak. De a kiben van jó akarat s nem zárkozik el teljesen a hit s a kegyelem elől, azt megrázza az, amit Lourdesben lát és tapasztal. Lourdesben, vagy hívó léleké lesz az ember, vagy ördögi gonosz, akinek még az élő Isten se számít, mert még annak sem hisz, — annak is ellene mond.

Sokan hitetlenül mentek Lourdba, tisztán emberi kíváncsiságból s mint buzgó hívők távoztak onnan boldogul.

Mikor én 1904-ben Lourdban voltam, augusztus 30-án három csoda történt s ezek közül egyik boldog beteg kolozsvári nő, tehát minket erdélyieket különösen érdeklő társunk volt. Elmondom ez esetet azért, mert ő ma is él Kolozsvárt s méltán hivatkozom rá, mint tanura.

U. i. Mikor augusztus 22-én Bécsben utra készen voltunk, azt mondja nekem Skarda prepost ur: „Székely bácsi! Van itt köztünk egy erdélyi nő utastársunk, aki alig hiszem, hogy kibírja a hosszú utat, mert minduntalan az ájulás stadiumába van és nincs senkje”.

Érdeklődni kezdettünk utána s kérdezősködünk közben, hogy mi történik a szegény beteg utas társunkkal, amíg szerencsésen megerkezünk Lourdba. Itt ki-ki a maga szálására vonult s elfeledni látszottunk betegünket. Elvégeztük zarándok célunkat s visszafelé tartunk Zürich felé. Itt pihenő napunk lévén, mi papok miséztlük, a hívek áldoztak. A reggelinél azt mondja Skarda prepost ur: „Uraim! Nagy dolog történt velünk a boldogságos Szűz meggyógyította azt a szegény beteg asszonyt, aki oly nagy betegen jött velünk Lourdba. Ma győntató atyjának gyónáson kívül vallotta be s felhatalmazta, hogy tovább mondhatja”. Eddig a prepost szavai, most jö a kolozsvári boldog asszony.

Uraim! „A kolozsvári orvosok egyhangulag lemondottak rólam, hogy bajom nem segíthetnek, menthetetlen az én életem; de én bíztam egy más orvosban s az ő assistensében, Máriaiban. Erős volt a hitem és nagyobb a reményem, hogy ha én Lourdba mehetnék, ott meggyógyulok. Szegény vagyok, de mégis kieszközte Mária az én jó férjemtől, hogy elbocsáttott Lourdba

Lourdba való megérkezésünk után másnap szent gyónás és áldozás után megfürdtem s mikor harmadik nap a legerősebb bizalommal kérem a szent Szűzet, egy edes gyöngéd női hangot hallok, mely így szól hozzám: „Leányom! meggyógyultál!” s én attól a perctől kezdve ma negyedik napja annak, semmi fájdalmat nem érzetem. Egészen újja alakultam, erősödöm és vidám vagyok, aki annyit sirtam; nem mertem eddig sohkinek szólni, nem mintha kételkedtem volna a velem történt csodás gyógyulás valóságán, de örömetem férjemmel akartam közölni, hogy együtt köszönjük meg Máriaának azon kepe előtt, mely annyit könnyezett Mikolában; de tovább nem tudtam hallgatni, mert kitört belőlem az öröm és hála is, így mondtam meg győntatónak”.

Eddig a nő előadása. Aztán elmentünk, kiki a hazájába, s talán más nem gondolt vele, de én nekem sokszor jutott eszembe, hogy mennyire szeretném tudni azon nő sorsát s most Mária megismertetett vele plünköd ünnepen.

Ott volt Kolozsvárról a „Szent Bonaventura könyvnyomda” főintézője s elmondja, hogy van Kolozsvárt egy nő, aki Lourdban meggyógyult. Kapva kapok az alkalmon: lázas segítséggel kérdésközdöm utána, aki most is itt volt, de már haza utazott s elbeszéli vele körülményeit, aki aztán megbízott és legbuzgóbb agitátor Kolozsvárt a Szűz Mária kultusz körül és liferans Lourd felé.

trónját bitorolja s nem akarja eliamerni Lajos Jussát Oroszország trónjához. A fővárost ostromolják. Lajos király Zapolját és Bebeket nevezte ki fővezéreké. Szécsi és Gileti irigységükben Zapolya és Bebek ellen törnek s azzal gyauusitják őket, hogy Tardius szövetségesei. A hamisság kiderül, Zapolya és Bebek elveszik jutalmukat, Szécsi és Gileti megbüntetésüket. A háború szerencsésen végződik. A darab alapeseménye az, hogy aki másnak a vesztét óhajtja és irigységtől becsületes élete ellen tör, elveszi a maga méltó jutalmát. A darab szereplő személyei történeti nevek, de maga az esemény nem történeti tény.

A tanári testületnek az igazgatótól kívül a rendes tárgyak tanítására 14 tagja van, akik közül 12 rendes, 2 pedig helyettes tanár. Bejáró óraadótanár kettő volt.

A rendes tárgyakból elvégzett tananyag felsorolása után a rendkívüli tárgyak tananyagát közlik. A múlt évben csak éneket, zenét és művészi rajzot tanultak, mint rendkívüli tárgyat. Megszűnt az előző évet tekintve a francia nyelv és gyorsírás tanítása. Szép eredményt értek el a cellovés gyakorlásában. A céllovás és katonai szabadgyakorlatok oktatásában a VII. és VIII. o.-ból 32 tanuló részesült. A vezetők az egyik tanár volt. A képzést négy óraster végezte egy tiszt vezetésével. Az elért eredményt nagyon szépen mondhatjuk.

A magyar nyelv és görög-pótló irodalmi dolgozatok címének felsorolása után a könyvtárak és szertárak gyarapodásáról szóló elszámolás következik.

A tanári könyvtár vétel és ajándék után 130 darabban 156 kötetben és 49 füzetben gyarapodott. A gyarapodás értéke 1155 korona. Az ifjúsági könyvtár gyarapodása 240 darab 298 korona értékben. Az ifjúság a könyvtárból olvasás végett kivett 2145 művet 2247 kötetben. Az olvasmányok száma arányosan oszlik meg az egyes osztályok népessége szerint. A legtöbbet kölcsönözték ki a IV. osztályosok: 52-en 534 művet s legkevesebbet az I. osztályosok: 52-en 180 művet. A kölcsönkönyvtár csak 2 művel gyarapodott 5 korona értékben. A könyvtár vagyona könyvekben és pénzben 7024 korona.

A szertárak közül a legnagyobb gyarapodást a természetrajzi szertár mutatta. U. i. 256 darabban gyarapodott 1159 korona értékben. A történelmi és földrajzi szertár 3 térképpel gyarapodott 64 korona értékben. A természetrajzi szertárnál gyarapodás nem volt. Az érem- és régiségtár a múlt tanévben is több régi pénzzel gyarapodott ajándék útján. A rajzszerár gyarapodása 23 drb 97 korona értékben.

A különböző egyesületek a múlt évben is élénk munkásságot fejtettek ki. A Mária Társulatot Rész János hitnár vezette. A tagok száma csekély volt (15), aminek oka, hogy már régen nem volt tagfelvétel. Összesen négy magisztrátsai ülést tartottak, amelyeken a társulat ügyeit beszélték meg. Megalkították a kiselőket (I—III. o.) kongregációját is, amely külön tartotta összejöveteleit. Az erdélyi püspök a nagyok kongregációjának egy szép monstranciát ajándékozott. A társulat működése nagyban hozzájárult a hitélet fellendítéséhez és megerősítéséhez.

Az önképzőkörnek 77 tagja volt, 37 rendes és 40 rendkívüli. Az alakuló gyűlésen kívül volt 2 rendkívüli, 11 rendes, 2 dísz- és 2 nyilvános gyűlés. A gyűléseknek megírták a beérkezett műveket, szavaltak, szabadélműveket stb. Szavaltat 111, szabadélműveket 3 volt. A beérkezett 94 dolgozat közül 50 értekezés, 27 vers, 4 fordítás és 13 elbeszélés volt. A kör díszgyűlés keretében megünnepelte október 6-át és március 15-ét. A kör 15 pályátételt tűzött ki, amelyre 25 dolgozat érkezett be. Jutalmazásra a következők adtak: a kör részére: dr Balló István tanfelügyelő, dr Csédy András ügyvéd, a csik-szeredai keddi asztaltársaság, Pálffy András körjegyző, Erőss öbözsef tanár 20—20 koronát, Kassai Lajos tanár 26 koronát, dr Daragus András ügyvédjelölt, Csató János és Rész János tanár 10—10 koronát, dr Dobos Ferenc tanár 12 koronát és Iványi Antal tanár 5 koronát. A kör maga jutalmazásra a saját vagyonából 40 koronát fordított. A kör vagyona 190 kor. Vezetője Stoiber tanár volt.

A Kiránduló Egyesületnek 15 tiszteletbeli, 13 alapító és 48 rendes tagja volt. Vezetője dr Dobos Ferenc tanár. Szeptember hó 30-án 5 tanár vezetésével 31 tanuló megtekintette a sepiaszentgyörgyi székely kiállítását s a város nevezetesebb épületeit s gyárait. A VI. o. tanuló geológiai tanulmányai gyarapítása végett 2 tanár vezetésével megtekintették a tiszai barlangot s a Szent Anna tavát. Az egyesület vagyona 4276 korona. (Folytatjuk)

Tanítók közgyűlése.

II.

Elnök bejelenti, hogy a szövetségi közgyűlésre érkezők részére kedvezményes vasúti jegyeket eszközölt ki. Azt is jelenti, hogy egy kiküldött bizottság megkísérelte a tantervet egy-egy tanítás osztatlan iskola részére.

Dr. Balló István csodálkozik azon, hogy tantervet készítettek, amikor a püspöki kar készített

egyvet a kath. iskolák részére 1905-ben s azt a miniszterium is elfogadta. Ez a tanterv kötelező minden kath. iskolára nézve. Figyelmeztetjük a tanterv az állami tantervet és az ahhoz készült utasításokat is, mert az utóbbi nélkül a püspöki tanterv nehezen érthető meg. Behatóan kell ezeket tanulmányozni, ha azt akarják, hogy nevelő-oktatói eljárásuk eredményes legyen. Azt is ajánlja, hogy csak oly tankönyveket használjanak, amelyek az új tantervnek megfelelnek, mivel onélkül a kitézött célt a nemzeti szellem fejlesztését nehezen fogják elérni. Buzás János, mint a tantervkészítés eszméjének felvetője felvilágosítást ad eljárásunk módjára nézve. Tüvedés volna azt hinni, hogy ők valami a püspöki tantervvel ellenkezőt csináltak volna. Munkájuk nem egyéb, mint részletezése a püspöki tantervnek megállapítva, hogy minden tárgyból henteinkint mily anyagot kell tanítani a tanítónak. Az utasítások alapján készülték s főleg az osztatlan iskolákat tartották szem előtt. Pál Albert az elnevezésben találja a hibát, mert nem tanterv, hanem tanmenet készülről volt szó. Dr. Balló István a felvilágosítás után örömet fejezi ki, hogy ily irányú munkát fejtettek ki. Kömény Gyula rámutat egy pár hibára, ami a püspöki tantervbe van. Latz Kálmán szerint az állami tanterv és utasítások a tanítóknak a legerősebb táppontja. Szász Károly óhajtja, hogy állami tantervvel és utasításokkal minden tanító megismerkedjék. Erőss József megjegyzi, hogy az állami tantervben kiadott utasítások figyelmen kívül hagyják a keresztény szellemet, azért csak a püspöki tantervet kell szem előtt tartani. Elnök megjegyzi, hogy az nagyon természetes, hogy a püspöki tanterv az állami kapcsolatos, ez utóbbi azonban mindenféle iskola számára készült. Ezért a püspöki tanterv inkább szolgálja a kath. iskolák érdekeit. Lehet azonban tanulmányozni az államit is.

Elnök a számadások megvizsgálására Szabó Sándor elnöklete alatt Ferenc Józsefet és Tóder Istvánt küldi ki.

Ezután Pál Albert felolvassa dr Köröly Péter „Az 1907. évi XXVII. t.-e. végrehajtás” című nagy alapszöveggel és részletezéssel megírt tanulmányát. A közgyűlés szerzőnek köszönetét fejezi ki tanulságos tanulmányáért.

A második felolvasó Gál Sándor oroszhegyi tanító volt. aki „A tanítói nyugdíji törvény revíziója” címen tartott magas tartalmú felolvasást, amelynek befejeztével a következő határozati javaslatokat terjesztette elfogadásra a közgyűlés elé: 1. Minden okleveles tanító működése megkezdése napjától vétecsék fel a nyugdíj intézet tagjai közé. 2. Minden tanító 35 évi szolgálat után teljes fizetéssel nyugdíjba mehessen. 3. Az 5 évnél kevesebb szolgálat után is teljes munkaképtelenség vagy testi-lelki elnyomóról esetén, ha gondozója kárpója fizetésének 40%-át, gondozója hiányában helyettesek az állam költségein emelendő menháza. 4. Az 1870. éve előtt alkalmazásba vett tanító összes szolgálati ideje nyugdíjazásakor beszámítassék. 5. A nem állami tanítók nyugdíjja az állami tanítókéval egyenlősítessék. 6. A kántori fizetés is a kántor-tanítónál a rendes tanítói fizetés teljes összegén kívül bár 600 koronáig lehet, de a nyugdíjba, vagy az egyházi hatóságok külön kántori nyugdíjalap létesítésére kötelezettséget álamsegéllyel. 7. A tanítói pályát megszakított de később visszatért tanítóknak a megszakítás előtti idő szolgálati idejüket beszámítassék. 8. A fizetés emelkedés különbözete után kivett 50/50, 30/70-ra szállítottassék le és a régebbi tanítók által behizetett különbözete a következő illetékekbe számításnak be. 9. A 300000 korona évi nyugdíjpénztári állámségely 1000000 koronára emeltessek. 10. Az özvegyi segélypénz 5 évnél kevesebb szolgálat után is 40%-ban megadassék, akár működés, akár nyugdíjazás állapotban történt a házasság kivéve, ha a nő beteg férjével nem keresztényi módon bánt, vagy oka a halálnak. 11. A fegyelmi uton elmozdított tanítónak neje ellátást kárpój, gyermekei pedig a tanítói árvalázaba helyeztessenek. ha a nő és gyermekei nem részesek a fegyelmi alapját képező elmozdító oknak. 12. A család hátrahagyása nélkül elhalt tanító tázaszára voltak szorulva. 13. A félárnyk tejenként az anyát illető segélypénznek 1/2-oda helyett 1/3-ét élvezsék. Az oly árva, aki középiskolába, vagy szakiskolába jár 50 koroná nevelési pótlékban részesüljön. 14. Az árva gyümpevet tekintet nélkül a nemre nagykorúságukig adassék, ha megilletésük céljából szükségük van rá. 15. A nyugdíjalapról az arra jogosult tanító nak v. tanítóknak temetési költségeit 3 havi fizetésnek megfelelő összeg adassék; a nyugdíj, segély, vagy gyámpanzát élvezőnek halála esetén 3 havi járulé. 16. A nyugdíjkezelő bizottságban az ország különböző iskoláinak tanítói számarányához képest a kath. tanítók is megfelelően képviseltetést nyerjenek. 17. Az 1875. évi nyugdíjtörvény 28 §-ának azon intézkedése, hogy a tanító nyugdíjazásakor a nyert nyugdíj 20%-át a nyugdíjalapba visszafizesse, töröndő. 18. A tanító bármely nyugdíjérelmével a közigazgatási bírósághoz fellebbezhesen. A közgyűlés Imre János, Buzás János, Füstös Sándor, dr Balló István, Pál Albert, Péter Sándor és Barabás Rajmond stb. felszólalása után a javaslatokat elfogadja. Pál Albert óhajtandónak tartja, hogy máskor az ily határozati indítványok valamely lapban közöltesse, hogy mindenkinek módjában legyen még a gyűlés előtt megfontolni azokat.

Végül Both Ferenc szászhegyi tanító olvassott fel „A kézimunka oktatás” címen. Felolvasásának célja a kézimunka tanítás iránt az érdeklődést felkelteti. Röviden ismerteti a kézimunka tanítás történetét. Az oktatás célja, hogy a tanuló kézügyességre tegyen szert. S legfőbb értéke, hogy a növendék hozzácsökik a munkához. Nálj továbbá a kézimunka anyagáról, az oktatás

módjáról, a költségek fedezéséről stb. Végül lelkes szavakkal ajánlja a kézimunka tanítás felkarolását. Amelynek számos előnyét is felsorolja. — Dr. Balló István felhívja a tanítók figyelmét arra a kézimunka tanfolyamra, amely Csikszereclában aug. 1-24. napján lesz. A népművelésben a kézimunka tanításával szép eredményt lehet elérni. Hozzászólott még a kérléshez Xántus Elek is, néhány talpraesott megjegyzést tve.

Pánczél József gelencei tanító felolvasása, mivel a megjelenésben akadályozva volt, elmaradt. Az elnökelölő bizottságba Szabó Sándor, Tóder István, és Matkássy József küldettek ki. A szánvizsgáló bizottság előterjeszt jelenését s miután bizonyos formahibák merültek fel, a felmentvényt többek hozzászólása után a közgyűlés csak feltételeken adja meg.

Kimondja a közgyűlés, hogy a taglij-hátralekosokról kimutatást készít s a hátralekijakat fellajtatja.

Az indítványok során elnök előlök indítványozza, hogy adjon ki az egyesület egy havi folyóiratot, melyben az egyesület munkálkodását, a felolvasásokat ismertették, illetve közöljék. A közgyűlés az indítványt többek hozzászólása után pártolólóg elfogadja s kimondja, hogy bővebb megvitatás céljából ez egyes kerületi körök elé terjesztés.

Szabó Sándor a kántori nyugdíj körül felmerült, az öreg kántorokat szulyosan érintő sérelmeiről tesz említést s indítványozza, hogy ezen ügyben a szövetség irjon fel az erdélyi püspökhöz. Többek hozzászólása után a felirat megszerkesztésével indítványozót bizza meg a közgyűlés.

Győrőirő István indítványozza, kéressék fel az erdélyi püspök, hogy kötelezze a tanítókat, hogy vegyék ki részüket az iskolán kívüli oktatásban s fejtsenek ki nagyobb szociális tevékenységet, így pl. alakítsanak gazdaköröket, fogvasztási szövetkezeteket, olvasóköröket stb. Péter Sándor ellene van az indítványnak, mivel ilyen tekintetben nem lehet rendelkezést adni ki, mivel a tanító eddig is teljesítette kötelességét ily irányban is, amennyiben ideje engedte. Dr. Fejér Gerő inkább szeretné, ha a tanító a kulturális s nem a gazdasági téren vállalna vezető szerepet. Végül a közgyűlés kimondja, hogy az ily irányú működés elrendelése szükséges, mivel a tanítók amenny is elég tevékenységet fejtenek ki az iskolán kívüli oktatásban s a szociális kérdések megoldásában is.

Elnök kéri a közgyűlést, hatalmazza fel, hogy az erdélyi püspök urnak köszönetét tejezzen azon szívességet, hogy a közgyűlés minden tagját vendéglél látta el. Egyhanglág elfogadják.

Felolvasás Imets F. Jákó elnök lemondását. Buzás János ajánlja, hogy a felhozott okokra való tekintettel fogadják el a lemondást. Egyntal fejezzék ki iránta hálás köszönetüket buzgó működéséért. Négy évizet óta munkálkodik a népnevelés emelőse érdekében s különösen a székely népnevelést támogatta, irányította Csiksomlyóról való eltávzása után is. Ajánlja, hogy a közgyűlés tisztelbételre kitéjezsékekén válasza meg tisztelbéli elnökének. A közgyűlés nagy lelkesedéssel elhatározza, hogy Imets F. Jákó eddigi elnökének buzgó és fárdatlanul működéséért köszönetet szavaz és tisztelbéli elnökké választja meg.

Az elnökelölő bizottság elnöknek Péter Jánost, alelnöknek dr. Fejér Gerőt, választmányi tagnak Részner Ödönt jelöli. Egyhanglág megválasztják őket.

A kath. segítő bizottsági gyűlésen az erdélyi-rómi kath. tanítókat Szász Károly gyulafehérvári tanító fogja képviselni. Ezzel a közgyűlés végt ért. Ego.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Tanári kinevezés.** Az erdélyi rómi kath. státus igazgató-tanácsa folyó évi július hó 14-én tartott ülésén dr Dobos Ferenc csiksomlyói tanárt Székelyudvarhelyre s hatolykai Papp András székelyudvarhelyi tanárt pedig Csiksomlyóra áthelyezte.

— **Primícia Csiksomlyón.** E hó 19-én a csiksomlyói plebániai templomban mutatta be első szentmise-áldozatát Nagy Béla, a bécsi Pazmaneum kiváló növendéke. Az ünnepi beszédet Takács Mihály kocséri (Pestm.) esperes-plebános mondotta. Az ujmisé manuiktura Bálinth Lajos esperes-plebános volt. A szentnyekedés elvégzése után Bálinth Lajos esperes-plebánosnál szeretet lakoma volt.

— **Egyházi kinevezések.** Gróf Majláth G. Károly, Gáboosi Déneset Csikdelmére, Gáspár Jánost Gyergyóújfaluha és Gekő Simont Gyimesfelsőlókra lelkésszé, Csányi Kálmánt Gyergyószentmiklósrá, Hollanda Jánost Csiksomlyóra és Gáspár Bélát Tuszánra segédlelkésszé kinevezte.

— **Egy székely szobrász sikere.** A napokban leplezték le Vasila Laska hirneves román államférfi szobrát Bukarestben. A bronzba öntött életnagyságu szobrot Horváth Géza fiatal székely szobrász készítette. A fiatal művész sok reményre jogosít, akik nálun (is) a Kossuth és legutóbb a Bartha Miklós-szobor pályázaton kitüntetésben részesítettek.

— **Esküvő.** Máthé József boraséki birtokos augusztus hó 3-án tartja esküvőjét Bajkó Karolinával a Borszékfűrdő rómi kath. templomban.

— **Dr Nagy György a csikszentmártoni kerület országgyűlési képviselője** folyó évi augusztus hó 7., 8. és 9-én fogja beszámolóját választói előtt megtartani.

— **Kinevezés.** Kállay Ubul Csikvármegye főispánj Nagy Károlyt vármegyei központi, Csisszér Károlyt pedig káson-alsziki járási díjnokokká nevezte ki.

— **Halálozás.** Lehner Vencel csikrákosi nyug. postamester folyó hó 18-án, 79 éves korában meghalt.

— **Pap bucsuzás Gyimesfelsőlókön.** Folyó hó 19-én Gáboosi Dénes gyimesfelsőlóki lelkésznek az ő jó barátai a Dobál-féle szállodában igen szépen sikerült bucsuestélyt rendeztek, melyen nők és férfiak 26 on vettek részt. Az izletes és gazdag vacsora elfogyasztása után körülbelül 10 órakor a vigtársaság táncra perdlüt, amely hajnalhasadtáig tartott. Nem hiányzott a szebbnél-szebb pohárköszöntő sem, mert 22 felkösztönt hangzott el, melyek mindenike Gáboosi Dénesnek buzgó munkálkodását méltatta, mert jó szívet és páratlanul kedves modorával nemcsak híveinek s jó barátainak, hanem az egész vármegyének tetszését megnyerte. Adja Isten, hogy ezen valóban jobb sorsra érdemes fiatal plebános, új állomás helyén Delnén oly fényesen beváljon, mint Gyimesfelsőlókön.

— **Lelkigyakorlatok Csiksomlyón.** A papok lelkiyakorlata e hó 7—10. napján volt, amelyen megényköl a következők voltak jelen: a) Lelkészek: I. Albert Zsigmond (Kásonjukkabfalva), Antal József (Csikmenaság), Balló János (Csikmadaras), Bajna Ferenc (Csikcsatóság), Bálinth Lajos esperes (Csiksomlyó), Bartha Ferenc (Kásonjuffalu), Fáró Simon alesperes (Szépviz), Fekete Imre (Csikrákos), Gáboosi Dénes (Gyimesfelsőlók), Gál Elek (Tusnádfürdő), Hadnagy János (Csikszentlélek), Hosszu Ferenc esperes (Csikszentkirály), Ince Domokos (Csikszentgyörgy), Kádár József (Csikmindszent), Konce István (Csiktusnád), Kóróli Mihály (Csikszentmiklós), Kaszás M. haly (Szépviz), Kőrösy Géza (Csiktaplocca), Lőrincz Sándor (Csikszentimre), Lukács Vilmos (Csikszentdomokos), Nagy Antal (Csikszentmárton), Szigeti Gyula (Csikszerecl), Vilman Géza (Csikszenttamás) és Zonda Vince (Gyergyótekrotpatak). b) Segédlelkészek: Anda Géza (Gyergyóditró), Andras József (Csikrákos), Antal József (Csikszentgyörgy), Fülöp János (Csikszerecl), Gál Tamás (Gyergyóújfalu), György Gábor (Csiktusnád), Kakuca Ferenc (Gyergyócsomafalva), Lakatos Gáspár (Csikszentdomokos), Merza István (Gyergyóremete), Pál Dénes (Gyergyószentmiklós) és Péter János (Gyergyószentmiklós). c) Csató János, Erőss József és Kassai Lajos főgimn. tanárok, Karácsos József képezdeli igazgató, Kovács András képezdeli tanár és Tima Dénes Szent Ferenc-rendi szerzetes Csiksomlyóról. A tanítók és tanítók lelkiyakorlata e hó 14—18. napján volt, amelyen megényköl a következők jelentek meg. Ambur Ferenc (Csikcsobotfalva), Antal János (Csiksomlyó), Adam József (Gyergyóditró), Bakó Albert (Csikmenaság), Bakó Tamás (Balábánya), Balló Imre (Csikszentimre), Barabás Rajmond (Gyergyóditró), Bartha István (Szépviz), Both Ferenc (Gyergyószárhegy), Biró József (Delne), Buzás János (Csiktaplocca), Csisszér Pető (Cs-somlyó), Csoboth Jenő (Kásonjuffalu), Domokos János (Csikszentmiklós), Ferenczy János (Csikszenttamás), Ferencz József (Csikjenőfalva), Fodor Gáspár (Madéfalva), Gál Márton (Csikdánfalva), Gergely József (Csikszentimre), György Lázár (Csiksomortán), Györke Arpád (Csikszentgyörgy), Horváth Mihály (Gyergyóújfalu), Hozó Pál (Csikszentmárton), Imets Mózes (Csikcsató), Imreh János (Csiktaplocca), Kábelő Kálmán (Gyergyóújfalu), Kristó István (Csikszentkirály), László Antal (Gyergyóújfalu), László Péter (Delne), Márkos Sándor (Csikszentlélek), Márton László (Csikszentmárton), Mihály Elek (Csikmadaras), Paláncz Sándor (Csikjenőfalva), Péter Balázs (Csikszentmárton), Péter Sándor (Várdotfalva), Pátosy Géza (Csikmadaras), Pfeiffer Lajos (Gyergyóújfalu), Puskás Tamás (Szépviz), Sándor Zsigmond (Szépviz), Sántha Albert (Gyergyószentmiklós), Simonovics Gerő (Gyergyószentmiklós), Strasser Jenő (Gyergyóújfalu), Székely András (Gyergyóújfalu), Tamás Imre (Csiktusnád), Tekse János (Csiktusnád), Tóder István (Csikcsatóság), Wéger Ferenc (Csikmindszent) és Xántus Elek (Csiksomlyó) tanítók és kántorok. Brassai Károly, dr Dobos Ferenc, Iványi Antal, Jakab Antal, Mayer János és Szilvák Ferenc főgimn. tanár. Dományáncz Péter és Zsögön Zoltán képezdeli tanár és Lakatos Izra ny képezdeli tanár Csiksomlyóról. A lelkiveztő P. László Ferenc Jézustársasági atya, kalocsai főgimn. tanár volt. A hit melegtől áthatott beszédei, melyekben a jelenvaltakat egy új lelki életre készítette elő, mindenkire mély benyomást gyakoroltak. A megjelentek valamennyije Isten áldását kérte Erdély lánglelki, apostoli buzgalom püspökére, akinek áldozatkészége nagyban hozzájárult ahhoz, hogy ily sokan részesülhettek a lelkiyakorlat kegyelmeiben.

— **Nyergestetői ünnepély.** Polgártársak! Székely véreink! 1849. július 31-én és augusztus 1-én a kozmasi „Nyergestetőn” küzdöttek és vezettek apánk a haza és magyar szabadság védelmében. Küzdöttek hősiég és vitézlő tengerényi szoldos muzsika és osztrák ellen e a világ előtt dicősdőget szerettek a székely névnek. E dicő fégyvertény ötvenkilencedik évfordulója alkalmából Kozmas község közönsége 1908. augusztus hó 2-án délelőtt 10 órakor a nyergestetői honvédelmi em-

Iékkünnepet rendez. Polgártársak! Székely testvéreik! Jertek el mindnyájan! Ünnepejtek velünk! Emlékezzünk meg méltóképpen a nagy nevű vitéz honvédekről, merítsünk lelkesedést és tetterőt példájukból. Augusztus 2-án délelőtt 10 órakor az ünnepély szentmisevel kezdődik, melyet Kocz István tiszánai aleperes-plebánus végez. A szentmise után: 1. Himnusz. Előadja az alsíki tanítóegyesület férfikara. 2. Klóki megnyitja. Tartja: Bartalis Agost. 3. Nyerges-tón, írta dr Nagy György. Szavalja: Szántó Ádám képezdei növendék. 4. Nemzeti ima. Előadja az alsíki t. egyesület férfikara. 5. Ünnepi beszéd. Tartja: dr Nagy György. 6. Hódítal. Irta: Baka János. Előadja az alsíki tanítóegyesület férfikara. 7. A nyergesi hősek emlékünnepén, írta Bálint György főgimnáziumi tanár. Szavalja: Tamás Imre tiszánai tanító. 8. Bezáró beszéd. Tartja: dr Balló István. Székely Testvéreik! Ünnepejtek velünk!

„Csak törpe nép felejthet ósnagságot Csak elfajult kor ősi elődöket. A lelkes eljár ősei airtakához S gyűjt égi fényét új szövétneket. S ha a jelennek halványul sugára A régi fény ragyogjon fel honára“.

Az ünnepély után Kozmás község nagytermében este 8 órakor kezdődőleg zarkörtől táncestély tartatik, melyre a belépő-díj személyenként 1 korona. Az estélyen hideg ételek és italokból gondoskodva lesz. Külön meghívó nem bocsátatik ki. Kozmás, 1908. évi július hó 20. Kozmás község közönsége nevében, a rendező bizottság: Bartalis Agost elnök, Dr. Balló István alelnök, Lőrincz János alelnök, Kórnay Gyula jegyző.

Kath. Népszövetség megalakulása Csikszenttamason. A lelkes és tanító buzgó közreműködésével Csikszenttamason is megalakult a Kath. Népszövetség. Igazgató lett Vilmos Géza lelkész, csoportvezetők Ferencz János, Agoston József és György Balázs tanítók.

Főispánválasztás Haromszékme-gyében. Klekes Béla Haromszékme-gyében főispánválasztás egészségére való tekintettel — fölmentését kérte. A népszerű főispán távozását igen sajnálják a megyében. Utódja — híri szerint — Metzner Béla föggyelmségi párti országgyűlési képviselő lesz, akit a király csak nemrég nevezett ki a főrendiház tagjává. A főispánválasztás szeptember elejére várható.

Vedekezés a takarmányhiány ellen. Haromszék vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 18-án ülést tartott, a melyen a bizottság elhatározta, hogy tekintettel a nagymérvű takarmányhiányra felterjesztést intéz a földmívelésügyi miniszterhez annak érdekében, hogy takarmányra és alomszalmára az idén is mondja ki a kivételi tilalmat. Elhatározta továbbá, hogy megkeresi a királyi állami erdőbirtokot, hogy a nagy szárazságra való tekintettel a lehető legnagyobb mértékben engedélyezze a legeltetést az állami kezelésben levő erdősegekben.

Romániai magyar gyermekek Szegeden. Ötven kis romániai magyar gyermek érkezett a napokban az újszegedi állami gyermekmenedék helyre, az országos Gyermekvédő Liga közbenjárása folytán a kormány küldte őket Szegedre, hogy ott derék magyar iparosokká neveljék őket. A Romániába kivándorolt székelyek és mőcök kint a román földön sokszor összehazasodnak odaváló oláhokkal. Ezekből a vegyes házasságokból valók ezek az elhagyott gyermekek. Egész Románia területén összeszedtek kétszáz ilyen árva kis román magyart és a marosvásárhelyi állami gyermekmenedék helyre vitték. Ezek közül helyezték el a belügyminiszter ötvenet Szegedre.

Ut a tordai hasadékhos. Torda-Aranyos vármegye anyagi hozzájárulásával új mútút építenek a tordai hasadékhos. A külföldről évenként ideözönlő turisták bizonyára örömmel üdvözlik az erdélyi Kárpát-Egyesület tevékenységét, amely a mút kiépítését iniciálta.

Beiratkozás a kolozsvári akadémiába. A kolozsvári m. kir. gazdasági akadémiába folyó évi október 1—8-ig lehet beiratkozni. Rendes hallgatóul felvételt, az aki a gimnáziumot vagy reáliskolát sikerrel elvégezte. Kereskedelmi tanfolyamot végzett csak „jeles“ osztályzattal vétetik fel.

Tenyészállatok beszerzése. A földmívelésügyi miniszter legutóbb elvi határozatként kimondta, hogy a legelő közbirtokosságok nem kötelezhetők a közhazánlatu tenyészállatok beszerzésére, mivel ezen kötelezettség elsősorban mindenkor a községet, mint erkölcsi testületet terheli.

Halálkozás. Halasi és köröskényi dr Spányik József nyug. m. kir. honvéd törzserős, életének 73 ik évében, július hó 13-án Marosvásárhelyt meghalt.

A vándor cigányok ellen. Koinárom vármegye alispánja erőlyes rendeletet adott ki a kóbor cigányok ellen. Fölhívta a vármegye főszolgabírát, a csendőrségi szakaszpáncsnokságot és a vármegye összes községi előjáróságait, hogy szigoruan járjanak el a kóbor cigányok ellen. A vármegye területéről azonnal ki kell toloncolni a meghagyja a járási főszolgabírának, hogy kóbor cigányoknak se hazalára, se koldulásra engedelmet ne adjanak és az elmulasztó községi előjáróságok ellen azonnal indítsák meg a megtorló eljárás-

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr Urbanek Károly zalaegerszegi állami főgimnáziumi tanárt a gyergyószentmiklósi főgimnáziumhoz helyezte át.

As erdélyi méhéségylet III-ik tanfolyamának záróvizsgálja folyó hó 19-én délelőtt tartott meg az egylet „Házsongárd“-telepén fényes hölgy és férfi veudég jelenlétében. A vizsgálat eredménye kitűnő volt amennyiben úgy az egylet részéről kiküldött szerkesztő Ványolós Miklós semmi fáradságot nem kímélt, hogy szellemileg kiképzett hallgatóit a méhészet elméleti és gyakorlati ismereteiben a szaktudomány legutolsó tapasztalatai szerint való színvonalon oktassa. Igyekezete nem volt meoldó, mert képzett hallgatói mindnyájan fényes bizonyítékot adtak annak, hogy mesterük oktatásai nem hangzottak el a pusztában. A hallgatók a kaptárkészítésben való kiképzetésüknek is bizonyítékot adta, melyben őket az egylet iskolaméhesének kezelője oktatta, mert mindenik egy-egy pontos kaptárt készített, a mely a méhészetre való buzditásként sajátját képezi. A hallgatók mindenike könyvjutalomban is részesült az egylet részéről. Báró Jósika Gábor egyleti elnök megleg szavakban buzditotta a hallgatókat a méhészet fejlesztésére és terjesztésére.

A tusnádfürdői Anna-bábra — mely folyó hó 25-én tartatik — a vigalmi bizottság, évi dr Safranek János fűrdőorvos agilis előnkkel, már minden előkészületet megtett. A mulatság iránt a szokottnál jóval nagyobb érdeklődés mutatkozik, mi főleg Tusnádfürdő idei látogatottságában leli magyarázatát. A rendező bizottság az eddigiólti eltérőleg meghívókat nem bocsájtott ki, csupán falragaszokon közli a megtartandó estélyt.

Kiállítás Tordán. Tordán november 5., 6., 7. és 8-ik napján a vármegyehez disztermében a Tulipán Szövetség Magyar Védő Egyesület pártfogása alatt és Bethlen Bálintné Beldi Berta grófnő védőségével női kézimunka, házi és népiipari kiállítást rendeznek, amelyen alkalmi vásár lesz a közhazsúno életrevaló forgalmi cikkekre és műtárgyakra. A kiállításban való részvétel bejelentési határideje szeptember 15-ike.

A medvék elisporodása. A ditrói határban a medvék 8 ökröt pusztítottak el a nyáron. A napokban a gyergyószentmiklósi határban a pásztorokat is megtamadták, ezek azonban ideje korán fészékekkel felfegyverkezve elűzték a veszedelmes állatokat. Csikvármegye alispánja a ditrói előjárásúnak egy nagyszabású medvevadászatra adott engedélyt, melyen a szomszédos községek is tevékeny részt vettek.

As önkentes-szolgálat elhalasztása. A hivatalos lap többi száma a honvédelmi miniszternek rendeletét közli az egyéves önkentesek aktív katonai szolgálatának elhalasztása dolgában. A rendeletnek, amelyet a miniszter a vármegyehez intézett, tartalma a következő: „Isméltelen előfordult, hogy egyévi önkentesek, akik tanulmányiuk folytatása céljából tényleges szolgálatot elhalasztásukat kérték, figyelmen kívül hagyták a vedorőtörvényi utasítás I. rész 72. szakasza 3. pontja második bekezdésének rendelkezését, mely szerint a jelzett célból tanulmányaiknak a lefolyt tanévben történt folytatását éventik szeptember elsőjéig kell illetékes államparancsnokságunknál beigazolniok. E helyett az illetők csakis ennek a határidőnek lejártá és tényleges szolgálatra történt behívásuk után folyamodtak tényleges szolgálat elhalasztásáért, és pedig annak beigazolása mellett, hogy tanulmányaik folytatása végett az új tanév re mar beiratkoztak. Ez a szabályoknak meg nem felelő eljárás. A közigazgatási hatóságok a fölvilágosítás végett hozzájuk forduló egyévi önkenteseket oktatassák ki, hogy a tényleges szolgálat elhalasztása iránti folyamodványaikat a vedorőtörvényi utasítás I. rész 72. szakaszának 3. pontjában meghatározott időig kötelesek benyújtani és ugyanakkor azt a körülményt tartoznak igazolni, hogy tanulmányaikat az előző tanévben valamely felsőbb tanintézetben folytatták, de nem szükséges azt is igazolniok, hogy a következő tanévre valamely felsőbb tanintézetre már beiratkoztak. Amennyiben pedig oly egyévi önkentesek kéri tényleges szolgálatot elhalasztásukat, akik beoroztatásuk alkalmával valamely 6 osztályú középiskola utolsó évfolyamát látogatván, csakis utólag, a szóban forgó tanintézetek elvégzése után részesítettnek az egyévi önkentesi kedvezményben, az illetők az erótségi (osztály) bizonyítvány be mutatása mellett tartoznak bejelenteni, hogy tanulmányaikat valamely felsőbb tanintézetben folytatni óhajtják. Ezeknek az újabb tanulmányaiknak tényleges megkezdését a szabadságolás évében nem kell beigazolniok.“

A telefonkészségek fertőző vese-delme. Egy angol lap a telefonkagyló révén fertőzés eshetőségéről megszívlelésre méltó adatokat közöl. Két tengeri malacot ottoltak be azzal a szennyvel, amelyet egy nyilvános telefonállomás mikrofon-készülékének hangfótoleszeréről vettek; az egyik malac 23, a másik 27 nap alatt mult ki tuberkulózisban. Csakugyan, ezek a hangfelfogók ez idő szertul való-ságos meleggágyai a legkülönfélébb bakteriumoknak. A hangfelfogó tölcsernek bakteriumoktól való mentesítése pedig nem útközlik nehézségbe, csak naponta le kell mosni a hangfelfogót szappanos vízzel és meg kell per-

metezni valamely hathatós fertőtlenítő szerrel. A londoni értéktőzsde ötven telefonkészülékét naponta így módon tisztítják s általában az angol postaigazgatás szigorú rendeletet adott ki, hogy az egyes postahivatalok a gondjakra bízott készülékek tisztántartásáról az említett eljárás szertint gondoskodjanak.

KÖZGAZDASÁG.

„Hermes“ Magyar Általános Váltóület Réss-vénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdé-forgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1908. július 16.
A tőzsde irányzata a lefolyt héten nem volt egyöntetű; míg az első napokban némi javulást kezdett mutatkozni, addig később a teljes pangás hatása alatt az árfolyamoknak egy kis lemorzsolása állott be. A tőzsdének regen várt eseménye, az osztrák-magyar államvasut társaság államosításának a társaság vezetősége és az osztrák kormány közt történt megkötése korántsem igazolta ama optimizmust, melyet ezen tranzakcióból kifolyólag a tőzsdére nézve vártak, hanem ellenkezőleg az államosítás feltételeit nem kedvezően itelik meg, ami az osztrák-magyar államvasut részvénynek körülbelül 8 koronányi árcsökkenésében kifejezésre is jutott. Igaz, hogy végleges vélemény az államosítás finanszíris eredményét illetőleg még nem volt alkotható, de mindenesetre visszamaradt ama várakozások mögött, melyek ezen irányban tőzsdéi körökben uralkodtak. Sajatságos tünemény volt a lefolyt héten a rimamurányi vasut részvények átalakulása, mig ugyanis az alpesi bányá részvények folytonos emelkedés mellett a mult héttel szemben körülbelül 8 koronányi árfolyást értek el, addig a rimamurányi vasut részvények, dacára annak, hogy ezen vállalat üzletmenetéről is kedvező becslések állanak fenn, el voltak hanyagolva, sőt 4 koronányi árcsökkenést szenvedtek. Eme körülmény főleg ama tartózkodásban leli magyarázatát, melyet a magyar közönség már huzamos idő óta az értékpapír-piacca szemben tanusít, mig a bécsi tőzsdén üzletmenetről szóló kedvező értesítések inkább indítják a tőkepiaczeseket értékpapírok vásárlására.

A járadékpiacra említésre méltó a 4° os magyar koronajáradéknak folyó hó 11-én be-állott hirtelen árfolyása, mely azzal áll összefüggésben, hogy Berlinből az említett napon — londoni számlára — egy nagy tétel osztrák aranyjáradék és magyar koronajáradék képezte keresztet tárgyát és eme szükséglet sürgös kielégítése a papír árfolyamát hirtelenül fel-szóktatta. Ezen javulás azonban csak az emlitett napra szorítkozott, mig a későbbi napokon ismét csendes meuerbe terelődött a járadék-piac üzlete is.

A hét nevezetesebb árfolyamváltásai a következők voltak:

	Jul. 9.	Jul. 16.
4 százalékos magyar koronajáradék	93.20	93.30
Magyar hitel részvény	739.50	738.—
Magyar jelzálogbank részvény	429.—	430.—
Rimamurányi vasut részvény	554.—	549.—
Osztrák-magyar államvasut részvény	695.—	696.—
Budapesti közúti vaspálya részvény	537.—	535.—

6159—908. ai. szám.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye közigatásánál nyugdíjazás folytán üresedésbe jött árvaszéki iktatói, továbbá a káson alsíki járás főszolgabíróságánál rendszeresített járási irnoki, valamint előléptetés folytán üresedésbe jött két központi hivatalszolgái és végül esetleg időközben rendszeresítendő fő- és alispáni hajdui állásokra ezenell pályázatot hirdetek.

- Ezen állásokkal egybekötött javadalmazások:
- a) Árvaszéki iktató fizetése 2000 korona, lakbéré 420 korona.
 - b) Járási irnok fizetése 1400 korona, lakbéré 300 korona.
 - c) Mindkét hivatalszolga fizetése egyenkint 600 korona, lakbéré 180 korona és ruhaátalánya 60 korona.
 - d) Mindkét hajduinak fizetése egyenkint 600 korona, lakbéré 180 korona és ruhaátalánya 60 korona.
- Felhivom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 19. és 33. §-ában előirt képzettségüket s eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt sajátkezűleg irt kérvényüket 1908. évi augusztus hó 21-ig bezárólag nálam nyujtsák be, mert a később be-érkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.
- A pályázat mikénti benyújtására a 125000—902. Bm. számú rendelettel kiadott vármegyei ügyviteli szabályzat 4. és 5. §-ában foglaltak az irányadóak.
- Csikszereda, 1908. július 16.
Fejér Sándor,
alispán.

209—908. vgh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenell közhírre teszi, hogy a csikszentmártoni kir. járásbíróóság 1907. évi V. 285—1. számú végzésesse követezteben dr. Erős Vilmos ügyvéd által képviselt Ambrus András kásonföldteli lakos javára Kocz Sándor és neje kásonföldteli lakosok ellen 16 korona s járuléka erejéig 1907. évi augusztus hó 9-ik napján foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 611 koronára becsült következő ingóságok, úgy-mint: szena, szekerek házibutorok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbíróóság 1908. évi V. 205—1. számú végzése folytán 32 korona 62 fillér hátrafelcs töké, eddigi és az ezután felmerült költségek behajtása végett Kásonföldteli közönségben végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközzésére 1908. évi július hó 28-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. törvény-cik 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, készség esetén, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csik-Szentmártonban, 1908. évi július hó 17-ik napján.
Ambrus Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

Üzletem folyó évi október hó 1-től Kapu-utca 46. sz. alatt nyílik meg.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy **Braşonban, Lencsor 28. szám alatt ideiglenesen**

SZÜCSMŰHELYT

nyitottam, hol kizárólag saját készítményű mindennemű női gallérok (boak) karmantyúk (muffok), smórnok, krimmer és sőt vet aspkák a legújabb divat után a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Ugy a fővárosban, mint a külföldön szerzett tapasztalataim e téren abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a legmesszebb menő üzletemnek a legpontosabban és legnagyobbn megelégedésre megrendelés után eleget tudok tenni.

A fent említettek kivül készítek a legújabb divat után mindennemű smórnok, női és gyermek-kabátokat, figarok és palétákat, egyszerű és szakkímához tartozó öszenes cizkiket leggyorsabban pontos kiszolgálás és legolcsóbb árak mellett.

Ugyancsán elvállalok bebelélesek, promészeket, javításokat és átalakításokat.

Nálam vásárolt szőrmeáruk díjmentesen tisztítottak.

Becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Weiszfeiler Sándor,
46—58 pipere-szács.

Üzletem folyó évi október hó 1-től Kapu-utca 46. sz. a. nyílik meg.

Üzletem folyó évi október hó 1-től Kapu-utca 46. sz. a. nyílik meg.

512—1908. szám. 3—3

Feladasi hirdetmény.

Vacsárcsi község „Csorgó“ nevű erdejében törzsenkinti bemérés utján 14340 köbméterre becsült lucfenyő haszonfa tömeg értékesítése céljából folyó évi augusztus hó 6-án délelőtt 10 órakor Vacsárcsi községülháznál nyilvános szó- és zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Kikiáltási ár 86500 korona, azaz nyolcvanhatezeröttszáz korona. Bánatpénz: 8650 korona. A fatömeg kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Az értékesítendő erdőréz minden befektetés nélkül télen-nyáron kitermelhető. Jókárbán levő mezei ut vezet az erdőtől a csikszentmihályi állomásig, melytől mintegy 10 kilométer távolságra fekszik.

Az árverési és szerződési feltételek és a becslési kimutatás megtekinthetők a csikrákosi körjegyzői irodában.

Az előjáróság:
Vacsárcsi, 1908. július 4.
Mánya Antal s. k., körjegyző.
Biró Kálmán s. k., k. bíró.

773—908. Mbp. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Csikszeredai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságának 1908. évi január hó 6-án 7. jkvi. szám alatt hozott határozata alapján pályázatot hirdetünk az Ügyvezető-igazgatói állásra. Felhívjuk mindazokat, kik ezen állást elnyerni obajtják, miszerint kellően felszerelt folyamodványukat a pénztár elnökségéhez 1908. évi július hó 29-ik napjának déli 12 órájáig benyújtani sziveskedjenek. Később érkezett folyamodványokat figyelembe nem vesszünk.

Ezen állásra csakis a munkásbiztosítási törvény és végrehajtási utasításban teljesen jártas és érettséget végzett magyar honosok pályázhatnak.

Az ügyvezető-igazgató évi kezdő fizetése 2400 korona, mely 200 koronás havi részletekben utólagosan vehetők fel.

Ez állás a végleges átszervezésig ideiglenesen lesz betöltve. A véglegesítés az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztár jóváhagyásával történik. A javadalmazás is egyidejűleg fog véglegesen megállapítani.

Működési körét az 1907. évi XIX. t.-cz. és ezzel kapcsolatos rendeletek szabják meg és mint ilyen, felelős a pénztár ügyének pontos ellátásáért.

A megválasztandó igazgató köteles egész munkásságát kizárólag a kerületi munkásbiztosító pénztár ügyeinek szentelni és különösen köteles a megállapított hivatalos órákat pontosan betartani és a személyzettel is betartatni.

A választás 1908. évi július hó 29-ik napján délután 5 órakor a pénztár gyűléstermében fog megtartatni.

Az eredményről a pályázók értesítettetni fognak.

A megválasztott egyén köteles állását azonnal elfoglalni.

Kelt Csikszeredában, 1908. évi július hó 14-én.

Szabó János, Merza Rezső,
titkár. (1—2) elnök

Pályázati hirdetés.

A csikszépvízi Szentháromság-segélyegyesület alapszabályainak 50. § a értelmében a tanulók segélyezésére kiosztandó ösztöndíjak elnyerhetése értelmében pályázat hirdettetik.

1. Csak azon fi- s leánytanulók folyamodhatnak, kik az egyet törzskönyvében beirt családok tagjai és az 1907—8. tanévről előmeneteli bizonyítványt tudnak felmutatni.

A folyamodványok jelen évi július hó 31-ig bezárólag az egyet elnökéhez kézbesítendő, a később érkezett kérések tekintetbe nem vétetnek.

Csikszépvíz, 1908. július 18.

Fáraó Simon,
egyleti elnök.

370—908. rki szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott rendőrkapitány kihirdeti, hogy Csikszereda városnál a megüresedő rendőrmesteri és több rendőri állás betöltendő lesz.

Pályázni kívánókat felhívom, hogy pályázati kérésüket folyó hó 31-ig adják be.

Megjegyeztetik, hogy a jelzett állásoknál élvezett eddigi javadalmazás javítása és nyugdíj igény megállapítása kilitásba helyzetetett és így a rendőrségi személyzet helyzete kedvezően javulni fog.

Csikszereda, 1908. július 18.

Kovács János,
rendőrkapitány.

A legolcsóbb bevásárlási forrás

F E K E T E V I L M O S

Illatszertárban, Csikszereda

Kaphatók a legfinomabb illatszerek dekagramonként és mindenemű arc- és kézapoló szerek. Gyógy- és virágzappanok.

Az Inda-sósorszesz főlerakata.

Petrol-hajszesz korpa és hajkihullás ellen Hajrák-regenerator az öszülő hajnak visszaadja az eredeti ifjúkori színet, valamint mindenemű különlegességek raktára.

A Thymol és Stomatín fogápoló szerek a legjobbak. A Trifoleum (hajpetrol) hőlgyeknek állandó hajpótláshoz nélkülözhetetlen. — A Money Lilly a legjobb kézfinomító.

Videki megrendelések legpontosabban eszközöltek.

ELADÓ BELTELEK.

A Rákóczi utcában az Orbán István-féle beltelek két házzal s gazdasági épületekkel eladó. — Értekezhetni lehet a tulajdonosokkal sokkal Csikszeredában. :: ::

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

HERKULES-MOTORVÁLLALAT

Budapest V., Váci-ut 30.

Ajánlja ugy eséljé, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, leggyorsabb benzindokomobíljait, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemen megtekinthetők.

Teljes jótállás kifogástalan ::üzemért::

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet! Rendkívül csekély benzinfogyasztás. 13—14-éves fiu is kezelheti!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetéssel

Kétszáz darab elismert levél a Magyarországon üzemen levő motorokról!

514 - 1908 végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvényeikk 102. § a értelmében ezen közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíróság 1908. évi Sp. II. 344 -4. számú végzése következtében dr. Erős Vilmos ügyvéd által képviselt Agrár Takarékpénztár r.-t. csikszeredai fiókja javára Schönwald Jakab csikszeredai lakos ellen 150 korona s járuléka erejéig 1908. évi június hó 24-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 745 koronára becsült következő ingóságok, ugymint szobabeli butorok stb., stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíróság 1908. évi V. 647. számú végzése folytán 150 korona tökélyvetelés, ennek 1908. évi május hó 13-ik napjától járó 5 százalék kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 47 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán Csikszeredában leendő eszközlésére 1908. évi július hó 24-ik napjának del utáni 4 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszeredában, 1908. évi július hó 24-ik n. pián.

Molnár Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Birtokeladási hirdetmény.

Alulírott közhírré teszi, hogy néhai Lázár Dénes örökösének tulajdonát képező és Taplocaza községben fekvő valamennyi ingatlanai, ugymint: szántó tag, nagyréti jutalék, erdei kaszáló, káposztaföld, tanorok stb. megfelelő áron együtt eladók.

Becsérték 22000 korona, — melyen alól el nem adotnak.

Venni szándékozók írásbeli ajánlataikat a vételár kitűntetésével legkésőbb július 21-ig eljuttatandók.

sőbb folyó évi augusztus hó 1-ig lepecsételve adják be alulírottához.

Eladó az ajánlatok közti szabad választás jogát fentartja magának.

Csikszereda, 1908. július 21.

Dr. Erős Vilmos,
ügyvéd.

A Csikszeredai Takarékpénztár

közhírré teszi, hogy a kamatlábat 1 százalékkal július hó 1-től leszállította.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Brassóban saját telkemen (Vasut-utca, a tramway elágazásánál) bel- és külföldi ::: márványból faragtatok és csiszoltatok :::

BÚTOR-MÁRVÁNYLAPOKAT ÉS SIREMLÉKEKET

Továbbá raktáron tartok: Gránit, Sienit, Labrador és Andesyt kemény közetű siremlékeket, amelyek kaphatók 20 koronától 2000 koronáig. Mind első kézből a legolcsóbban szereshetők be. — Ügynökök mellőzésével kérem egész bízalommal hozzám fordulni, mert ez által nagy megtakarítás érhető el. — Szives pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

NAGY JÓZSEF :: kőfaragó mester :: BRASSÓBAN.

A hatalom és ártatlanság keverékei az

ALBA BIVALYTEJKRÉM . . . ára 1 kor. 50 fill.

ALBA BIVALYTEJKRÉM SZAPPAN ára 1 kor. — fill.

ALBA BIVALYTEJKRÉM HÖLGYPOR ára 1 kor. 50 fill.

hatása gyors és állandó. — Dr. gróf Hugonny Vilma budapesti orvos szerint az **Alba bivalytejkrém** készítmények arc- és kéz bőr finomítására, a szeplők és más arctisztatlanságok eltávolítására a legjobban ajánlható és legmegbízhatóbb szerek, melyek egy jóságos és láthatatlan tündér varázs erejével hatnak s rövid használat után is, rózsás színt és ifjú bajt kölcsönöznek az arcnak.

A legkiválóbb orvos szakértők véleménye szerint a kevésbé szép nő arca is valóságos átszellemlen ezen abszolút tisztaságu **Alba bivalytej készítményektől.** — Az **Alba bivalytejkrém** készítmények nem csak harnat finomságot és ruganyosságot kölcsönöznek az arcnak, hanem hideg, szél és nap ellen is a leghatásosabban megvédik. A krém és szappan egyforma jóhatású, a hölgypor pedig a krémre kitűnően tapad és az arcon felismerhetetlen. **2 krém, 2 szappant, 2 hölgyport bármintve küld a készítő:**

BALÁZSOVICH SÁNDOR KORONA GYÓGYSZERTÁRA ÉS SZÉKELYFÖLDI TERMÉKEK SZAKLABORATORIUMA, SEPSISZENTGYÖRGYÖN.

Csikszeredában kapható a gyógyszerárakban, valamint Fekete Vilmos illatszertárakban.

GŐZ-, HÖLÉG ÉS GYÓGYFÜRDŐ A SZOBÁBAN!

Száz és száz orvos korszakot alkotónak jelentette ki az egészségápolás terén. — Közismert dolog hogy **REUMA, CSÚZ ÉS KÖSZVÉNY** ellen az egyedüli biztos hatásu szer a hőfürdők ::: (gőz- hőlég és gyógyfürdők) rendszeres használata :::

A „Sanitás” szobafürdő készülékekkel otthon lakásának bármely szobájában a leghatásosabb gőz- és hőlég fürdőt készítheti bárki, 5 perc alatt 5 fillér költséggel. A lakásban a kényelem netovábbja. Kipróbált biztos hatásu szer nátha, torokfájás, bélrenyheség, álmatlanság eseteiben, stb. Nélkülözhetetlen minden egészséges embernek is. Használat után teljesen összehajtható és valamely szekrény mögé állítható.

A készülék megtekinthető vételkötelezettség nélkül Szvoboda Józ. képviselőmnél helyben, sőt kívánatra háznál is bemutatattik.

FÖRSTNER ALADÁR
a „Sanitás” szobagőzfürdő-készülék egyedül gyártója.
Budapest, VII. kerület, Alsóerdősor 30. sz. Telefon 97—51.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-GYÁR BRASSÓBAN.

Csikszeredán kapható: Albert Balázs és Fia urak kereskedésében.

Szombatott Szvoboda József könyvnyomdájában, Csikszeredában, 1908